

La Vall Encantada

Francesc Gisbert

Dibuixos de Marc Bou

1

Un poble per a passar les vacances

Mary Rogers va pujar al cotxe gens convençuda. Sa mare, Isabel, li havia calfat l'orella sobre les bondats de passar les vacances de Pasqua al poble dels seus orígens, a la Vall Encantada.

Mary vivia a Barcelona i viatjava sovint a Londres, la ciutat de la família de son pare. A Barcelona trobava tota classe de distraccions. Sa mare hi treballava en un despatx d'arquitectes i no entenia què dimonis havia perdut en aquella contrada, amagada de la resta del món:

—Fa temps que vull visitar la Vall Encantada, Mary. És la terra on es van conèixer els nostres rebesavis.

—Els nostres rebesavis? Però si d'ells només tens una fotografia color sépia, de quan es casaren, l'any de la picor. Tu no els vas tractar. I l'àvia tampoc.

La mare va alenar profundament, mentre llançava una mirada de reüll i sospesava la millor estratègia de persuasió:

—Ja t'he explicat moltes vegades que cal valorar els nostres orígens. I només valorem el que coneixem. El meu rebesavi, John Williams, va ser un dels enginyers anglesos que construï el ferrocarril Railway and Harbour Company. A l'Orxa, mentre feia els treballs topogràfics per a estendre la via, es va enamorar de la nostra rebesàvia, qui per cert, tenia el teu mateix nom, Maria.

Mary va bufar. Ja entonava la cançoneta! Havia perdut el compte de les voltes que havia escoltat la mare aquella història. Des que abandonaren l'autovia del Mediterrani, la carretera es transformà en una pista de revoltes, amb baixades i costeres contínues. Les envoltaven serres eriçades de penyes i barrancs. No hi havia ni rastre del mar, ni de centres comercials, ni de parcs temàtics, ni dels llocs on Mary acostumava d'acudir. Tot era una estesa sens fi de boscos, muntanyes i bancals en terrasses. No parava gens d'atenció al paisatge, concentrada en els whatsapps que rebia pel mòbil. Les seues amigues, Samanta i Daiana, discutien com de costum, per la roba del cap de setmana.

Creuaven vora pobles menuts, amb noms que no havia sentit mai de la vida. A l'últim, la carretera travessà un tall de terra rogenca, com si haguera plogut sang. Després, s'endinsaren entre una muralla de xops. Va ser com si les busques del rellotge avançaren de colp i volta cap al crepuscle. Tot s'enfosquí i aquells troncs tremolosos amenaçaren de caure i prendre el cotxe entre els dits ossuts de les branques, com insectes gegants dotats de vida pròpia. Mary ho ignorava, però allò era la frontera natural de la Vall Encantada.

Creuaren un pont de pedra per on no cabien dos vehicles alhora i enfilaren cap al poble de l'Orxa. Les cases s'apinyaven en una vall encaixada entre serres, a la vora d'un barranc fluvial que partia la carretera en una gran cicatriu de roques. La ferocitat de les serres i els talls de les barranques que s'insinuaven en rodar la vista, no eren res comparades amb la força i l'energia visual dels dos elements que dominaven la vall. El pic punxegut de la serra del Guardià, en la llunyania, i la presència altiva del castell, sobre una roca, a l'entrada del poble.

Van aparcar pels afores, davant de l'escola i l'antic trinquet, i arrossegaren les maletes de rodes fins a l'adreça que portaven anotada. Una casa davant del barranc del riu, que es llogava a turistes. En arribant, va obrir-los la propietària. La senyora

Magdalena vivia a la planta baixa. Una dona baixeta i arrugada, enrotllada en una mantellina de ganxet, amb una granera a les mans i les ulleres redones ballant a la punta del nas. Un ram d'amabilitat i simpatia, un torrent de paraules i exclamacions contínues. Així que les va veure, va saludar-les amb extrems, com si es conegueren de tota la vida:

–Aiii, ja han arribat les xicones! Passeu, per les fines!

D'ulls vius i veu de dolçaina, Magdalena recordava una font de muntanya per primavera, després de les pluges. Va acompanyar-les al pis de dalt, escales amunt, coixejant. Sempre a punt de caure

i sempre en equilibri, sense deixar de raonar ni per alenar.

—La casa, per dins, sembla més gran que per fora.

—Ja ho pots ben dir, jove, ja ho pots ben dir. Dóna a dos carrers, la Safor i el Barranc. En realitat, són moltes cases en una. Les parets de la peça central de la planta baixa són de temps dels moriscos. Després, se'n feren ampliacions. Cada generació hi ha aportat una cambra, un corral o un pati nou.

Tenia un menjador ample, una cuina amb llar més gran que una era i un parell de dormitoris assolellats per planta. La mare irradiava alegria, més contenta que un cossiòl de margarides. Mary, en canvi, caminava amb l'ànima als peus, aterrida davant del panorama d'aquelles vacances:

—T'he reservat una sorpresa, Mary. Em vaig decidir per la casa del carrer de la Safor per un sol motiu. La teua habitació. T'encantarà.

—Quina és? —preguntà amb ben poc entusiasme.

Magdalena es va girar, enmig del passadís. Alçà la granera, assenyalà amb el pal i anuncià, amb una veu d'auguri de cova, diferent del seu habitual to rialler:

—Dormiràs a l'habitació blava, al final de l'escala...

Mary alçà els ulls cap a una escala de caragol. L'escala conduïa a l'andana, de teulada inclinada i desmaiada. A mesura que s'aproximaven a la

porta entreoberta, un corrent d'aire fred l'envoltà i li produí tremolins. Estreta i de mobles antics, feia l'efecte d'estar desocupada des de feia molt de temps. Dues finestres de cortines passades i una claraboia sobre el llit, sumien l'habitació en una atmosfera misteriosa d'ombres murmuradores i clars indecises:

–L'habitació... sembla encantada.

–Quines eixides tens, Mary. Fa molt de temps que no la fa servir?

Magdalena va descórrer les cortines d'una revolada i les enlluernà la llum. Evità contestar la pregunta:

–Hi ha una vista que tomba de tos! La finestra orientada a Tramuntana dóna al Guardià. La de Gregal, a la serra dels Caminants Perduts. Per la claraboia, de nit, t'adormiràs comptant estreles.

–T'agrada?

Mary no va dir ni pruna. No volia desil·lusionar la mare el primer dia. Va pensar que s'avorriria com un mussol en aquell poble on no coneixia res ni ningú. Continuava amb la sensació inicial que experimentà en entrar a l'habitació. Eren tres persones. Però se sentia observada per una quarta invisible. Inquieta per una percepció inexplicable i espantada per la idea de passar les vacances entre pins i oliveres, li cridà l'atenció un punt de la muntanya:

–Què és allò que blanqueja sobre aquelles roques tan altes?

–Les ruïnes del castell, al pic del Guardià –contestà Magdalena, per afegir, en una escolteta:– Si no voleu res més, vos deixaré instal·lar-vos tranquil·lament. He d’amanir el sopar. Perquè sopareu amb mi, eh?

–Qui hi ha en aquesta fotografia?

Mary assenyalava una fotografia en blanc i negre, penjada de la paret. Magdalena es va atabalar i la granera esvarà de les mans. Va caure en terra i ressonà amb un colp sec:

–Mira que volia despenjar-la, abans que vinguéreu. És una foto antiga, me l’emportaré, si et destorba.

–No, no em destorba gens. A més, m’agrada. Hi ha una jove molt bonica, davant de la panoràmica del castell. Des d’on es va fer?

–És la tia Alícia. La foto està presa des de l’hort de casa, enfront mateix. Fa cinquanta anys, teníem uns terrenys. Van desaparèixer en urbanitzar el poble i construir la carretera.

–Era la seua habitació?

–Sí.

–Està tot molt ben conservat. Com si no l’haguera ocupada ningú més. Encara viu, la seua tia?

–Oh, no... la foto té més de setanta anys. És del començament de la postguerra. Jo era una xiqueta.

Alícia tenia molt de caràcter. Va voler que la retrataren i no va parar fins a aconseguir-ho. En aquella època no hi havia mòbils ni maquinetes, hagué de vindre un fotògraf en el tren. Tota una aventura.

–I qui és el xic?

–Quin xic?

–La careta de darrere els arbres. Veu? També va voler eixir a la foto.

–Ah, no sé, xiqueta. Algun deficiós del poble. Me'n vaig a fer el sopar. Quina filla tan observadora... No se li escapa detall de res.